

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 6C/344/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815201091
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Judita Gabonaiová Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7815201091.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava v právnej veci žalobcu TELERVIS PLUS s. s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zastúpený JUDr. Vratislavom Šteffekom, advokátom, so sídlom Nám. Martina Benku 6, 811 07 proti žalovaným ad X./ X. C., A. XX.XX.XXXX, W. P. Č..XXX, XXX XX T. Q., t. č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom U.. Ľ. Ď., N. S. X., ad 2./ F. C., A.P. XX.XX.XXXX, W. S. XXXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 455,00 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd z a v ä z u j e žalovaného ad. 1/ a ad. 2/ zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 151,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 13.11.2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť spoločne a nerozdielne 455,00 Eur istiny, zákonný úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 455,00 Eur od 13.11.2012 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 79,20 Eur (t.j. mesačná zmluvná pokuta vo výške 26,40 Eur x 3 mesiace omeškania od novembra 2013 do januára 2014) a náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 32,00 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 79,86 Eur.

Žalobca poukázal na skutočnosť, že so žalovaným v 1. a 2. rade uzavrel dňa 02.02.2012 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 420120446 a poskytol im sumu 800,00 Eur za dohodnutú odplatu vo výške 304,00 Eur. Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaviazali celkovú čiastku vo výške 1.104,00 Eur uhradiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 4,00 Eur a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 109,20 Eur. Žalovaní v 1. a 2. rade sa dostali do omeškania s úhradou svojho záväzku, a preto si žalobca uplatnil nárok v žalovanej sume ako aj zmluvnú pokutu a úroky z omeškania. Uplatnenie zmluvnej pokuty vo výške 26,40 Eur žalobca odôvodnil znením bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Keďže sa žalovaní dostali do omeškania, žalobca si uplatnil aj zákonný úrok z omeškania vo výške 8,75 % zo žalovanej sumy v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Pri zmluvnej pokute žalobca zdôraznil, že bola dohodnutá vo výške 3,30 % z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Mesačná zmluvná pokuta predstavovala 26,40 Eur. Žalobca poukázal na ustanovenie § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., pričom zmluvnú pokutu si uplatňuje až do dosiahnutia maximálnej prípustnej hranice určenej v nariadení. Žalobca zdôraznil, že žalovaní celkovo zaplatili 649,00 Eur.

Keďže pobyt žalovaného v 1. rade súdu nie je známy, súd mu v súlade s ustanovením § 29 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) ustanovil za opatrovníka U.. L. Ď., vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Rožňava, ktorý ho v konaní zastupoval.

Žalobca počas celého konania trval na podanej žalobe.

Opatrovník žalovaného v 1. rade a žalovaný v 2. rade sa napriek výzve súdu a procesným poučeniam nevyjadrili.

Podľa ust. § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len "Občiansky súdny poriadok"), pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa ust. § 200ea ods. 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku:

(1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

(2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,

b) sociálneho zabezpečenia,

c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,

d) vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,

e) konania o dedičstve,

f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,

g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,

h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,

i) ochrany osobnosti.

(3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

Keďže sa v danom prípade jedná o pohľadávku vo výške 455,00 Eur, teda drobný spor, súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné: Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 420120446 zo dňa 02.02.2012 vyplýva, že žalovaným v 1.a 2. rade boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 800,00 Eur a spolu s odplatom vo výške 304,00 Eur mali žalovaní vrátiť 1.104,00 Eur v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 4,00 Eur a v ďalších 10 mesačných splátkach vo výške 109,20 Eur so splatnosťou prvej splátky v 10. deň po uzatvorení zmluvy a splatnosťou ďalších splátok v 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov je uvedená vo výške 45,66 %. Pod uvedenými údajmi sú podpísaní žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžník a spoludlžník a žalobca ako veriteľ. Na druhej strane zmluvy sa nachádzajú Obchodné podmienky pod bodmi 1 až 12, pričom v bode 1 je uvedené, že ročná percentuálna miera nákladov pri splatnosti úveru na 7 mesiacov je 66,19 % a na 13 mesiacov je 67,70 % a je fixná.

V bode 3 Obchodných podmienok je okrem iného uvedená dohoda o zmluvnej pokute, podľa ktorej sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nespĺní svoj záväzok podľa článku 2 zmluvy o úvere,

je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky.

Z predžalobnej upomienky zo dňa 18.09.2012 vyplýva, že žalobca žiadal žalovaného v 1. rade o zaplatenie dlžnej sumy.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je len čiastočne dôvodná, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, a v prevyšujúcej časti bola zamietnutá ako nedôvodná.

Súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sa jedná o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom do 31.12.2012, t.j. v čase uzavretia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch").

Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu, okrem takej finančnej inštitúcie, ktorej nebolo udelené povolenie na činnosť Národnou bankou Slovenska,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- e) povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa,
- f) prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,
- j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru,
- k) fixnou úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru jedna úroková sadzba spotrebiteľského úveru dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na celú dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo viac úrokových sadzieb spotrebiteľského úveru dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú stanovené všetky úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru sa považuje za fixnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby spotrebiteľského úveru určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) trvanlivým médiom každý prostriedok, ktorý umožňuje uloženie informácií spôsobom prístupným na používanie v budúcnosti na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje verné reprodukovanie uložených informácií.

Podľa ust. § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch:

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

(3) Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

(4) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

(5) Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

(6) Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

(7) Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

(8) Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Súd dospel k záveru, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.02.2012 uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení a neriadí sa režimom Obchodného zákonníka. V zmluve je uvedená výška úveru 800,00 Eur a celková dlžná čiastka na úhradu vo výške 1.104,00 Eur. Zo zmluvy však nevyplýva, aká je ročná úroková sadzba spotrebiteľského úveru tak, ako to ukladá § 9 ods. 2 písm. i) v spojení s § 2 písm. j) citovaného zákona. V zmluve je totiž

uvedené, že úver je poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny pri úvere na 13 mesiacov a vo výške 14 % z istiny pri úvere na 7 mesiacov. Žalobca si ďalej za poskytnutie úveru účtoval odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere na 13 mesiacov a vo výške 5 % z istiny pri úvere na 7 mesiacov. Úrok a odmenu nazval spoločne odplata a túto si uplatnil vo výške 304,00 Eur ako súčet úroku vo výške 20 % a odmeny vo výške 18 % (38 % zo sumy 800,00 Eur). V zmluve žalobca uvádza úrok 20 %, pričom zmluva je na 13 mesiacov, a teda v konečnom dôsledku ročná úroková sadzba pri 20 % za 13 mesiacov by predstavovala 18,46 % ročne. Súd má zato, že žalobca neuviedol úrokovú sadzbu v súlade s § 9 ods. 2 písm. i) citovaného zákona.

Žalobca v bode 1 Obchodných podmienok uvádza ročnú percentuálnu mieru nákladov pri splatnosti úveru na 7 mesiacov vo výške 66,19 %, resp. pri splatnosti úveru na 13 mesiacov vo výške 67,70 %. Súd považuje uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov len do Obchodných podmienok, napriek tomu, že je nutnou náležitosťou zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona, za nekalú obchodnú prax žalobcu za účelom nedostatočného informovania spotrebiteľa o skutočnom navýšení úveru.

V zmluve nie je v rozpore s § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona uvedený rozpis výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je totiž uvedená len výška prvých troch splátok a ďalších desiatich splátok, z ktorých však nevyplýva, koľko sa bude hradíť na úhradu istiny, koľko na úhradu úrokov a iných poplatkov. Súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko v spotrebiteľskej zmluve chýbajú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i) a písm. k), a navyše náležitosti uvedené v písm. j) nie sú uvedené v zmluve, ktorá bola podpísaná žalovaným v článku 2, kde je uvedený úver a celkové navýšenie, ale sú uvedené len v Obchodných podmienkach. Žalobca poskytol žalovanému v 1. a 2. rade celkovo 800,00 Eur a žalovaní vrátili žalobcovi 649,00 Eur. Preto bola žalobcovi priznaná suma 151,00 Eur ako rozdiel medzi poskytnutou a splatenou sumou bez akéhokoľvek navýšenia v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súd priznal žalobcovi úroky z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

Žalobca si uplatňoval aj sankciu za porušenie podmienok v zmluve, a to zmluvnú pokutu vo výške 26,40 Eur za každý začatý mesiac omeškania od novembra 2013 do januára 2014 v celkovej výške 79,20 Eur. Žalobca poukázal na bod 3 Obchodných podmienok, kde bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 3,30 % z istiny úveru za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Keďže istina bola 800,00 Eur, tak zmluvná pokuta predstavuje 26,40 Eur za každý mesiac omeškania.

Súd konštatuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi je takzvanou formulárovou zmluvou, ktorá je vyhotovená na vopred vytlačenej formulári, do ktorého sa dopisuje len meno spotrebiteľa a výška poskytnutého úveru, celkové navýšenie a rozpis splátok, pričom spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani obchodné podmienky. Môže len prijať zmluvu ako celok, alebo ako celok ju môže odmietnuť.

Podľa § 53 ods. 1 prvej vety zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 30.09.2013, t.j. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len "Občiansky zákonník"), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 544 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka:

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa bodu 3 Obchodných podmienok: "Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa článku 2 zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky."

Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 10C/282/2013-40 zo dňa 28.10.2013 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Rožňava č. k. 10C/513/2013-20 zo dňa 30.12.2013.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34 - ďalej len "smernica"), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov."

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora Európskej únie č. C-76/10 POHOTOVOSTĚ / Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky), je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Preto súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prejednávanej veci súd prihladol na skutočnosť, že žalobca bol v konaní len čiastočne úspešný, dokonca úspech žalovaných v 1. a 2. rade, ktorým trovy konania nevznikli, presiahol úspech žalobcu, preto súd nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 O. s. p./, uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 O. s. p.. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia

lehoty na odvolanie. Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutie alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.